

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 1
Rotel 15

DOM
2021-11-08
Jönköping

Mål nr
B 3073-21

Sid 1 (3)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Jönköpings tingsrätts dom den 31 augusti 2021 i mål nr B 282-21, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Kammaråklagare Julia Rasmussen
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping

Motpart (Tilltalad)

GUSTAV Henrik Stig Johansson, 20040708-5513
Smålandsgatan 10 A Lgh 1101
331 32 Värnamo

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Maria Sturesson
Advokatbyrån i Westbo AB
Box 265
334 25 Anderstorp

SAKEN

Underlåtenhet att avslöja våldtäkt mot barn

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens domslut.

Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortfarande gälla. Hovrätten beslutar att samma sekretessbestämmelse även i fortsättningen ska vara tillämplig på motsvarande uppgifter, vilka även i hovrätten har lagts fram vid den del av huvudförhandlingen som har hållits inom stängda dörrar.

Maria Sturesson får ersättning av staten med 17 746 kr. Av beloppet avser 10 331 kr arbete, 3 262 kr tidspillan, 604 kr utlägg och 3 549 kr mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden i hovrätten för försvararen.

Dok.Id 372020

Postadress
Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hovrättsgränd 4

Telefon
036-15 69 00
E-post: gota.hovratt@dom.se
www.gotahovratt.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten ska döma Gustav Johansson även för underlåtenhet att avslöja våldtäkt mot barn (åtalpunkten 2).

Gustav Johansson har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

I enlighet med tingsrättens dom, som inte har överklagats i denna del, ska Gustav Johansson dömas för kränkande fotografering (åtalpunkten 3).

Utredningen har i den överklagade delen varit densamma som vid tingsrätten. De vid tingsrätten upptagna förhören har lagts fram med ljud och bild.

Den som underlåter att i tid anmäla eller annars avslöja ett förestående eller pågående brott döms för underlåtenhet att avslöja brottet. För att någon ska dömas för underlåtenhet att avslöja ett brott behöver det dock vara särskilt föreskrivet, vilket det är för våldtäkt mot barn. För ansvar förutsätts vidare att gärningen har fortskridit så långt att den är straffbar och att brottet kan avslöjas eller förhindras utan fara för den handlande eller för någon annan. (Se 6 kap. 15 § och 23 kap. 6 § brottsbalken.)

Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning att målsäganden, benämnd Sekretess A i tingsrättens dom, utsatts för en våldtäkt, vilket Gustav Johansson förstått. Gustav Johansson har inte anmält eller avslöjat den pågående våldtäkten. Det kan inte uteslutas att en anmälan eller ett avslöjande hade medfört att del av våldtäkten hade förhindrats.

En ytterligare förutsättning för straffansvar är emellertid att våldtäktsbrottet kunnat avslöjas utan fara för Gustav Johansson. Av praxis framgår att ansvar för underlåtenhet att avslöja brott utesluts om det av utredningen framgår att den som underlåtit att avslöja brottet själv kan ha varit inblandad – genom delaktighet i själva brottet, på ett förberedelsestadium eller i efterföljande brottslighet – på ett sådant sätt att straffansvar

kan aktualiseras för denne (se rättsfallet NJA 2017 s. 515). Gustav Johansson har åtalats och dömts för att, i den lägenhet där våldtäkten begicks, ha filmat målsäganden i samma situation som åtalet för underlåtenhet att avslöja våldtäkt mot barn avser. Vid sådana förhållanden ska Gustav Johansson inte anses ha kunnat avslöja våldtäktsbrottet utan fara. Som tingsrätten har funnit ska han därför frikännas från underlåtenhet att avslöja våldtäkt mot barn.

Även i fråga om påföljd gör hovrätten samma bedömning som tingsrätten. Tingsrättens domslut ska således fastställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 6 december 2021.

I avgörandet har hovrättsråden Ann Ganelind, Maud Olander Blom och Karl Fredriksson (referent) samt nämndemännen Birger Aceby och Magnus Hellström deltagit.

Hovrätten är enig.

JÖNKÖPINGS TINGSRÄTT

Rotel 5
Brottmålshandl 15**DOM**2021-08-31
meddelad i
Jönköping**Mål nr:** B 282-21**PARTER** (Antal tilltalade: 2)**Tilltalad**GUSTAV Henrik Stig Johansson, 20040708-5513
Smålandsgatan 10 A Lgh 1101
331 32 Värnamo

Offentlig försvarare:

Advokat Maria Sturesson
Advokatbyrå i Westbo AB
Box 265
334 25 Anderstorp**Vårdnadshavare (part)**

1. Henrik Johansson, 19750112-2456
Jonglörvägen 31
331 53 Värnamo
2. Maria Magnusson, 19710504-2449
Smålandsgatan 10 A Lgh 1101
331 32 Värnamo

ÅklagareKammaråklagare Julia Rasmussen
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping
Box 73
551 12 Jönköping**Målsägande**Sekretess A, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Malin Rosenfeldt
Malin Rosenfeldt Advokatbyrå AB
Lilla Brogatan 31
503 35 Borås

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.**Besöksadress**

Hamngatan 15

Telefon

036-15 67 00

Öppettidermåndag - fredag
08:30-16:00**Postadress**Box 2243
550 02 Jönköping**E-post**jonkopings.tingsratt@dom.se**Webbplats**www.jonkopingsTINGSRATT.DOMSTOL.SE

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Kränkande fotografering, 4 kap 6 a § 1 st brottsbalken
2020-09-01 -- 2020-11-30

Åtal som den tilltalade frikänns från

Underlåtenhet att avslöja våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 1 st och 15 § 2 st samt 23 kap 6 § 1 st
brottsbalken
2020-09-01 -- 2020-11-30

Påföljd m.m.

Ungdomsvård

Särskild föreskrift: Gustav Johansson ska följa det ungdomskontrakt som bifogas domen som bilaga 2.

Lagrum som åberopas

29 kap 7 § 1 st brottsbalken

Skadestånd

1. Gustav Johansson ska betala skadestånd till Sekretess A med 12 600 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 november 2020 till dess betalning sker.
2. Henrik Johansson och Maria Magnusson ska solidariskt med Gustav Johansson betala skadestånd till Sekretess A med 9 460 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 november 2020 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som lämnats bakom stängda dörrar och som kan röja Sekretess A:s identitet. Detsamma ska gälla målsägandens identitetsuppgifter i partsbilaga till denna dom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Maria Sturesson får ersättning av staten med 49 556 kr. Av beloppet avser 9 911 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.
 2. Ersättning till Malin Rosenfeldt se domslutet för Joel Ståhl.
-

JÖNKÖPINGS TINGSRÄTT

Rotel 5
Brottmålshandl 15

DOM

2021-08-31
meddelad i
Jönköping

Mål nr: B 282-21

Tilltalad

JOEL Erik Ståhl, 20040728-1476
Per Thams Väg 43
443 34 Lerum

Offentlig försvarare:

Advokat Johanna Wennberg
Advokaterna i Väst KB
Allégatan 49
503 37 Borås

Vårdnadshavare (part)

Anders Ståhl, 19700831-5512
Per Thams Väg 43
443 34 Lerum

Åklagare

Kammaråklagare Julia Rasmussen
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping
Box 73
551 12 Jönköping

Målsägande

Sekretess A, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Malin Rosenfeldt
Malin Rosenfeldt Advokatbyrå AB
Lilla Brogatan 31
503 35 Borås

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 1 st brottsbalken
2020-09-01 -- 2020-11-30

Påföljd m.m.

Ungdomstjänst 150 timmar

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Hamngatan 15

Telefon

036-15 67 00

Öppettider

måndag - fredag

08:30-16:00

Postadress

Box 2243

550 02 Jönköping

E-post

jonkopings.tingsratt@dom.se

Webbplats

www.jonkopingsTINGSRATT.DOMSTOL.SE

Lagrum som åberopas

29 kap 7 § 1 st brottsbalken

Skadestånd

1. Joel Ståhl ska betala skadestånd till Sekretess A med 115 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 november 2020 till dess betalning sker.
2. Anders Ståhl ska solidariskt med Joel Ståhl betala skadestånd till Sekretess A med 9 460 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 november 2020 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som lämnats bakom stängda dörrar och som kan röja Sekretess A:s identitet. Detsamma ska gälla målsägandens identitetsuppgifter i partsbilaga till denna dom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Johanna Wennberg får ersättning av staten med 59 600 kr. Av beloppet avser 11 920 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.
 2. Malin Rosenfeldt får ersättning av staten med 59 507 kr. Av beloppet avser 11 901 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.
-

BEGÄRAN OCH INSTÄLLNING

Åklagaren har begärt att Joel Ståhl och Gustav Johansson ska dömas för följande brott:

1.1 VÅLDTÄKT MOT BARN (Joel Ståhl) (5000-K28443-21)

Joel Ståhl har haft samlag med Sekretess A som var 14 år. Joel Ståhl har haft vaginalt samlag med Sekretess A som genom berusning och/eller sömn inte deltog frivilligt och befann sig i en särskilt utsatt situation som Joel Ståhl otillbörligen utnyttjade. Det hände någon gång mellan den 1 september 2020 och den 30 november 2020 i Göteborgs kommun, Sverige.

Joel Ståhl begick gärningen med uppsåt. Han var åtminstone oaktsam beträffande omständigheten att målsägande var under 15 år. Han var i vart fall grovt oaktsamt beträffande omständigheten att målsäganden inte deltog frivilligt.

2.1 UNDERLÅTENHET ATT AVSLÖJA VÅLDTÄKT MOT BARN (Gustav Johansson) (5000-K28443-21)

Gustav Johansson har varit medveten om och till viss del bevittnat händelseförloppet under åtalpunkt 1 när sekretess A våldtogs av Joel Ståhl. Han har trots sin kännedom om att en våldtäkt pågick varken i tid anmält eller avslöjat det pågående brottet. Det hände någon gång mellan den 1 september 2020 och den 30 november 2020 i Göteborgs kommun, Västra Götalands län.

Gustav Johansson begick gärningen med uppsåt eller av oaktsamhet.

3.1 KRÄNKANDE FOTOGRAFERING (Gustav Johansson) (5000-K28443-21)

Gustav Johansson har olovligen och i hemlighet filmat Sekretess A när Sekretess 1 befann sig inomhus i en bostad och i en sexuell situation. Det hände någon gång mellan den 1 september 2020 och den 30 november 2020 i Göteborgs kommun, Sverige.

Gustav Johansson begick gärningen med uppsåt.

Sekretess A har avseende åtalpunkterna 1 och 2 begärt skadestånd av Joel Ståhl och Gustav Johansson med sammanlagt 170 000 kr att betala solidariskt och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 30 november 2020 tills beloppet är betalt. Av beloppet avser 155 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk. När det gäller kränkningers ersättningen har förtydligandet gjorts att 125 000 kr avser gärningen våldtäkt mot barn. Sekretess A har vidare begärt att tingsrätten ska förplikta Anders Ståhl (Joel Ståhls vårdnadshavare) samt Henrik Johansson och Maria Magnusson (Gustav Johanssons vårdnadshavare) att solidariskt med dem betala 9 460 kr jämte ränta på beloppet enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 30 november 2020 tills beloppet är betalt.

Sekretess A har avseende åtalpunkten 3 begärt skadestånd av Gustav Johansson med 17 600 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 30 november 2020 tills beloppet är betalt. Av beloppet avser 15 000 kr ersättning för kränkning och 2 600 kr ersättning för sveda och värk (fyra veckor á 650 kr). Sekretess A har vidare begärt att tingsrätten ska förplikta Henrik Johansson och Maria Magnusson att solidariskt med Gustav Johansson betala 9 460 kr jämte ränta på beloppet enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 30 november 2020 tills beloppet är betalt.

Joel Ståhl har förnekat gärningen. Han har vidgått vaginalt samlag men förnekat att Sekretess A befann sig i en särskilt utsatt situation och att han utnyttjat denna. Han har vidare förnekat oaktsamhet i förhållande till Sekretess A samt grov oaktsamhet i

förhållande till att målsägandens deltagande varit frivilligt. Joel Ståhl har motsatt sig att betala skadestånd.

Gustav Johansson har förnekat gärningarna. Han har förnekat brott under åtalspunkten 2 med hänsyn till att han inte känt till någon pågående våldtäkt. Han har beträffande åtalspunkten 3 vidgått att han filmat men uppgett att det inte skett i syfte att kränka den personliga integriteten utan haft samband med att han filmat hela festen. Gustav Johansson har motsatt sig att betala skadestånd.

Anders Ståhl, Henrik Johansson och Maria Magnusson har motsatt sig att betala skadestånd.

UTREDNING

På åklagarens begäran har rätten hållit förhör med Joel Ståhl, Gustav Johansson och målsäganden Sekretess A. Åklagaren har därutöver åberopat en film samt en promemoria och en sms-konversation.

Sekretess A har åberopat samma bevisning som åklagaren.

Joel Ståhl har som skriftlig bevisning lagt fram sms-konversation.

På Gustav Johanssons begäran har vittnesförhör hållits med Jenny Johansson.

Sekretess A har berättat följande.

Vid tiden för händelsen var hon och Gustav ett par. De blev tillsammans någon gång i september 2020. Hon känner Joel som Gustavs kompis. Före händelsen hade hon träffat Joel vid två eller tre tillfällen.

Hon är född i mars 2006 och Gustav visste hur gammal hon var. Hon hade berättat det för honom och även berättat var hon bodde och att hon hade skilda föräldrar.

Gustav uppmanade henne att till hans föräldrar säga att hon var född -04 och att hon bodde på en ort i närheten av Värnamo. Gustav berättade också att hon skulle säga att hon gick på en viss gymnasieskola, och nämnde namnet på den. Joel är lika gammal som Gustav och även Joel visste hur gammal hon var eftersom Gustav hade berättat det för Joel första gången hon var hos Gustav. Gustav pratade med Joel i telefonen. Hon stod bakom och hörde Gustav och Joel skämta om att Gustav träffade en 06:a.

Det är hon och Joel som syns på filmen. Man ser även Gustavs ben och man i vart fall hör Krille. Det är Gustav som filmar vilket framgår av filmen. Krille är Joels och Gustavs kompis. Hon lärde känna Krille genom Gustav och Joel. Krille bor i bostaden som det filmas i. Hon kände överhuvudtaget inte till att det fanns någon video på henne förrän hon fick den skickad till sig av en tjej som heter Alva och som kände Gustav. Hon blev jätteledsen och chockad när hon fick filmen. Hon visste inte att filmen fanns och vill inte att en sådan video sprids med henne i den situationen. Hon berättade för sin mamma vad som hänt. På sin mammas inrådan polisanmälde hon det inträffade. Hon blev väldigt orolig att Gustav skulle sprida innehållet och förvrida bilden av vad som hänt så att hon skulle framstå som en hora. Hon har mått dåligt efter händelsen och haft svårt att sova. Hon har inte haft lust till någonting och stannat hemma från skolan, vilket lett till att betygen rasat. Polisanmälan gjorde hon tätt inpå att hon fått kännedom om filmen.

Det hon minns från händelsen är att de var hemma hos Krille. Stämningen mellan henne och Gustav var ganska bra under kvällen utan några bråk eller konflikter. Stämningen med Joel var också bra. Hon och Joel har aldrig haft något mer än en vänskapsrelation. De satt i Krilles soffa och kollade på hockey och drack. I början drack hon av fri vilja. Sedan låg främst Gustav och Krille på om att de skulle dricka. Joel drack bara cider. Gustav drack whiskey. Hon drack lite av allt. Hon minns att hon pussade Joel men vet inte när under kvällen det var eller hur det kom sig. De gick in i sovrummet och pussades men hon vet inte om Gustav var med då. Hon minns inte att hon haft sex den här kvällen och minns inte det som sägs på filmen. Hon visste inte att Gustav filmade, de hade inte pratat om det. Hon minns bara att de drack och sedan blev det svart. Hon minns sedan inte säkert hur kvällen avslutades men tror att hon

och Gustav åkte hem till Gustavs föräldrars vänner, först med spårvagn till stan och sedan med buss till Gråbo där de möttes upp av Gustavs föräldrar vid busshållplatsen.

När hon dagen efter händelsen skrev till Gustav på sms syftade hon på pussarna när hon skrev att hon ångrade sig jättemycket. Hon mådde dåligt och fick skuldkänslor. När Gustav svarade och skrev om soft ligg trodde hon att Gustav skämtade och överdrev. Hon tänkte att han syftade på att hon och Joel hade pussats. Hon hade inget minne av att hon och Joel hade haft samlag. Det var först senare när hon såg filmen som hon fått från Alva som hon fick veta att Joel haft sex med henne. Alva berättade att Gustav hade hotat med att sprida filmen till alla hon känner men det gjorde han inte. Alva berättade inget om i vilket sammanhang Alva fick filmen.

Joel Ståhl har framfört följande.

Han känner Sekretess A genom Gustav. Han kände inte till något om Sekretess A:s ålder. Han har inte vid något tillfälle pratat med Gustav om det. Det stämmer inte att Gustav ska ha sagt till honom att Gustav hört att hon skulle vara 06:a. Han och Gustav har inte berört Sekretess A:s ålder eller vilken skola hon går på.

Vid det aktuella tillfället mötte han upp Gustav och Sekretess A i Göteborg. De träffade sedan Krille och åkte till Krilles lägenhet. Krille hade köpt alkohol till dem. De drack och kollade på hockey. Alla blev småfulla och började bete sig. Han var lite full men kunde absolut kontrollera sig. Gustavs berusning var på samma nivå som hans. Sekretess A hade druckit lite mer än dem men kunde kontrollera sig själv.

Gustav och Sekretess A småsnackade om att de skulle ligga. Gustav och Sekretess A gick sedan in i Krilles sovrum. Efter bara några minuter kom han in och såg Gustav ha samlag med Sekretess A. Gustav och Sekretess A frågade om han ville vara med. Han sa ja och la sig bredvid Sekretess A som tog på honom med sina händer. Först hade Gustav samlag med Sekretess A och sedan hade han det. Samlaget började med att hon satt över honom och sedan bytte de position och han la sig över henne. Efter ett tag gick Gustav ut och då var endast han kvar i sovrummet med Sekretess A. De låg kvar

där och efter ca 10 - 15 minuter lämnade han sovrummet. Han tror att Sekretess A låg kvar i sängen. I nära anslutning till det lämnade de lägenheten och åkte mot Göteborgs central. Sekretess A kunde kontrollera sig. Alla var onyktra men hon kunde ställa sig upp och gå och tog sig sedan vidare med spårvagn och till bussen eller tåget.

Just när det hände kände han kanske till att Gustav filmade men i efterhand är det inte något han tänkt på. Han märkte att Gustav kom och var lite konstig. Kanske förstod han att Gustav filmade. Filmsekvensen är från slutet av händelseförloppet i sovrummet.

Gustav Johansson har framfört följande.

Han hade tidigare varit tillsammans med Sekretess A men vid det här tillfället hade det tagit slut. De hade gjort slut ca 14 dagar innan den här händelsen men umgicks fortfarande. Sekretess A hade berättat att hon var född 2004. Hon sa det första dagen de träffades och det är vad han vet om hennes ålder. Däremot hade hennes kompisar skrivit på sociala medier att hon kanske är 06:a. När han konfronterade det med henne blev hon bara arg. Det stämmer inte att han ska ha sagt till henne vad hon skulle säga till hans föräldrar.

Filmen är från Krilles bostad. Han, Joel och Sekretess A träffades och åkte sedan hem till Krille. Han drack inte så mycket den här kvällen. Han har diabetes och måste därför vara extra uppmärksam. Joel kunde också uppföra sig. Sekretess A var däremot väldigt sludrig och drack väldigt mycket. Hennes bror hade köpt ut en spritflaska till henne som hon tog med sig till lägenheten. Hon drack en halv flaska ren sprit samt cider. Hon var absolut mer berusad än vad han och Joel var. De kollade på hockey. När hockeyn var slut var Sekretess A väldigt berusad. Hon satt i hans knä och ville ha samlag. Sekretess A gick sedan till Joel, satt i hans knä, pussade på honom och sa till Joel att hon ville ha sex med honom.

Han filmade festen. Krille visste att han filmade men inte Joel och Sekretess A. Han gick in i sovrummet där Joel och Sekretess A låg. Joel låg över Sekretess A och det var

tydligt att de hade samlag. Sekretess A verkade må bra. Han vet inte varför han filmade dem i sovrummet. Han råkade bara när han filmade hela festen.

När han hade lämnat rummet fortsatte samlaget i kanske 15 minuter. Han minns att Joel sedan kom ut ur rummet och att Sekretess A låg kvar. Han fick sedan väcka Sekretess A för att de skulle vidare till hans föräldrars kompisar.

Han pratade med Sekretess A dagen efter händelsen. Han sa till henne: ”du och Joel har ju legat”. Sekretess sa då att hon kom ihåg det och bad om ursäkt.

DOMSKÄL

Skuld

Våldtäkt mot barn

Joel Ståhl har vidgått att han haft samlag med Sekretess A vid det tillfälle som är filmat men har invänt att han inte kände till eller varit oaktsam i förhållande till Sekretess A:s ålder samt att Sekretess A deltog frivilligt.

Av sms-konversationen, som utspelade sig någon dag efter händelsen, kan utläsas att samlaget ägde rum i oktober 2020. Sekretess A var då 14 år gammal. Joel Ståhl har uppgett att han inte kände till Sekretess A:s ålder och att detta överhuvudtaget inte hade berörts. Sekretess A har tvärtom uppgett att Joel Ståhl kände till hennes ålder och att denna var föremål för skämt mellan Joel Ståhl och Gustav Johansson redan första gången hon var hemma hos Gustav Johansson. Gustav Johansson, liksom hans styvmamma Jenny Johansson, har i tingsrätten uppgett att Sekretess A uppgett att hon var född 2004. Sekretess A har uppgett att Gustav Johansson mycket väl kände till hennes ålder men uppmanade henne att ljuga inför hans föräldrar. Att Joel Ståhl av Gustav Johansson gjorts uppmärksam på att Sekretess A kan ha varit född -06 stöds av vad Gustav Johansson berättat i polisförhör. Med hänsyn till detta, och då Joel Ståhl umgåtts i kretsar som varit så närliggande 15-årsgränsen, har det varit oaktsamt av Joel

Ståhl att inte närmare förvissa sig om Sekretess A:s ålder innan samlag. Frivilligheten saknar vid denna bedömning betydelse eftersom det rör sig om samlag med ett barn under 15 år och detta i sig är straffbart.

Det kan dock konstateras att Sekretess A sagt sig inte minnas samlaget vilket haft samband med hennes alkoholberusning vid tillfället. Sekretess A har berättat att hon fick kännedom om att Joel Ståhl haft samlag med henne först när hon långt senare fick kännedom om filmen. Hon minns att hon drack alkohol, bland annat starksprit, och att hon i någon sekvens pussade Joel. Hon har inte något minne av något samlag och blev chockad och ledsen över filmen. Filmen har spelats upp vid huvudförhandlingen, och speglar enligt Joel Ståhl det senare skedet av samlaget i sovrummet. På ljudinspelningen talar Sekretess A långsamt, otydligt/sluddrigt och osammanhängande vilket skiljer sig märkbart från till exempel Gustavs röst på ljudinspelningen. Inspelningen ger vid handen att Sekretess A var påverkad och omtöcknad. Gustav Johansson har i tingsrätten uppgett att Sekretess A vid tillfället var mycket berusad men att hon mådde bra. I polisförhör har han dock uppgett bland annat följande:

Han såg att [Sekretess A] låg rätt däckad, han gick då in och bad Joel sluta, sen tog han bort Joel från [Sekretess A]. Joel ställde sig upp och gick in på toaletten. ... Gustav säger att han var riktigt arg på Joel den kvällen. Han frågade Joel vad fan han höll på med. Gustav hjälpte [Sekretess A] till toaletten, tog på henne byxorna.

Sammanfattningsvis talar bevisningen med styrka för att Sekretess A under samlaget på grund av berusning befunnit sig i en särskilt utsatt situation vilket varit tydligt även för Joel Ståhl som utnyttjat situationen på ett otillbörligt sätt. Det rör sig därför om ett övergrepp som är straffbart som våldtäkt mot barn. Gärningen faller inte in under den mildare rubriceringen i 6 kap. 5 § brottsbalken och inte heller inom det straffria området enligt 6 kap. 14 § brottsbalken. Joel Ståhl ska dömas för våldtäkt mot barn.

Underlåtenhet att avslöja våldtäket mot barn

Gustav Johansson är åtalad för underlåtenhet att avslöja våldtäkten. Gustav Johansson har befunnit sig i lägenheten och känt till och bevittnat våldtäkten. Han har haft möjlighet att i tid avslöja brottet så att i vart fall delar av det hade kunnat förhindras. En ytterligare förutsättning för straffansvar är emellertid att brottet kan avslöjas utan fara för den handlande eller någon annan. Inskränkningen av det straffbelagda området omfattar situationer när det finns risk för att den handlande eller någon annan kommer att utsättas för repressalier på grund av avslöjandet. Den innefattar också bland annat fall när den som avslöjar brottet riskerar att själv bli misstänkt eller dömd för delaktighet i brottet (se rättsfallet NJA 2017 s. 515, särskilt punkterna 26 – 28).

Gustav Johansson har åtalats för att i hemlighet ha filmat den sexuella situationen som underlåtenheten att avslöja avser. Vid dessa förhållanden kan han enligt tingsrättens mening inte dömas för att ha underlåtit att avslöja brottet, då detta inte kunnat ske utan risk för att hans egna agerande som omfattas av åtalpunkten 3 avslöjas. Gustav Johansson ska därför frikännas från ansvar under åtalpunkten 2.

Kränkande fotografering

Sekretess A, som för övrigt var omtöcknad i enlighet med vad som redogjorts för ovan, har uppgett att hon var omedveten om att Gustav Johansson filmade henne. Hon reagerade med chock på filmen när hon fick kännedom om den. Gustav Johansson har själv uppgett att varken Joel Ståhl eller Sekretess A kände till att han filmade utan endast kompisen Krille. Gustav Johansson har alltså inomhus i bostad i hemlighet filmat Sekretess A. Det är uppenbart att filmningen inte varit försvarlig. Gustav Johansson ska därför dömas för kränkande fotografering i enlighet med åtalet.

Straff

Joel Ståhl

Joel Ståhl ska dömas för våldtäkt mot barn. Minimistrafvet för våldtäkt mot barn för en vuxen gärningsman är fängelse i två år och den gärning som nu är aktuell motiverar ett straff som är något högre än minimistrafvet. Hänsyn ska tas till Joel Ståhls ungdom vid straffmätningen. Joel Ståhl var endast 16 år vid gärningen. Socialtjänsten har angett att särskilt vårdbehov saknas och har bedömt Joel Ståhl lämplig för ungdomstjänst.

Åklagaren har gjort gällande att straffmätningens värde, efter en reducering av straffet med hänsyn till Joel Ståhls ungdom, är så högt att påföljden bör bestämmas till sluten ungdomsvård eller, i andra hand, ungdomsövervakning. Åklagarens resonemang saknar inte fog men efter övervägande finner tingsrätten att ungdomstjänst i detta fall är en tillräckligt ingripande påföljd. På grund av gärningens allvar och det höga straffvärdet ska maximalt antal timmar dömas ut.

Gustav Johansson

Gustav Johansson har ett särskilt vårdbehov och påföljden bör bestämmas till vård enligt det ungdomskontrakt som upprättats.

Skadestånd

Våldtäkt mot barn

Joel Ståhl döms för våldtäkt mot barn och ska ersätta Sekretess A för den kränkning som gärningen mot henne inneburit. Tingsrätten finner att skälig kränkingsersättning är 100 000 kr. Vidare har Sekretess A rätt till ersättning för sveda och värk med begärt belopp. Anders Ståhl ska vara solidariskt ansvarig upp till 1/5 basbelopp.

Gustav Johansson frikänns från ansvar för underlåtenhet att avslöja våldtäkt mot barn och det är inte visat att han är skadeståndsskyldig i denna del.

Kränkande fotografering

Gustav Johansson döms för kränkande fotografering och ska ersätta Sekretess A för den kränkning som gärningen mot henne inneburit. Tingsrätten finner att skälig kränkningersättning är 10 000 kr. Vidare finner tingsrätten att begärd ersättning för sveda och värk är ett skäligt belopp. Gustav Johanssons vårdnadshavare ska vara solidariskt ansvariga för skadan upp till 1/5 basbelopp.

Betalning av kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet

Med hänsyn till Gustav Johanssons och Joel Ståhls ekonomiska förhållanden ska kostnaden för försvararna och målsägandebiträdet stanna på staten.

Avgift till brottsofferfond

Eftersom Joel Ståhl och Gustav Johansson döms för brott där fängelse finns i straffskalan, ska de betala var sin avgift till brottsofferfonden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Domen kan överklagas. Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 21 september 2021. Tingsrätten skickar det vidare till Göta hovrätt.

Annika Rojas Wiberg

Tingsrätten är enig.

Ärende
YTTRANDE
20040708-5513

JÖNKÖPINGS TINGSRÄTT
Brottmålshandl 1

INKOM: 2021-08-10
MÅLNR: B 282-21
AKTBIL: 13

Ungdomskontrakt

Namn: Gustav Johansson
Personnummer: 20040708-5513

Syfte

Under socialtjänstens utredningstid skickas 210512 remiss, En väg in till BUP, Värnamo, utifrån bedömning under ungdomsutredningen om behov av vård. Gustav har behandlande insatser genom BUP Värnamo i form av samtal med psykolog samt planerad KBT-behandling. BUP har även skickat begäran om ytterligare behandlingsinsatser för Gustavs avvikande sexuella beteende med riskbedömning för förövare för återfallsrisk samt vägledning för att inte återfalla i samma beteende.

I samtal med Gustav 210702 uppger Gustav i samtalet att han kommer att delta i de behandlingssamtal som BUP erbjuder, även de behandlande samtal som rör hans sexuella beteende, och är införstådd med att det är för att minimera risk för att liknande situationer som i tidigare orosanmälningar gällande hans sexuella beteende, händer igen.

Gustav samt föräldrarna är under ungdomsutredningen beviljad stödjande insats genom socialtjänstens öppenvård.

Gustav bedöms av handläggare på socialtjänsten ha ett vårdbehov, som i dagsläget tillgodoses genom pågående behandlingsinsatser på BUP, Värnamo där även en riskbedömning kring återfallsrisk samt återfallsprevention skall inledas under hösten. Att Gustav fullföljer de behandlande insatserna på BUP är väsentligt.

Socialnämnden har inlämnat ett yttrande (11 § och 28 § LUL)

Socialnämnden anser i yttrandet att lämplig åtgärd vid påföljd är att enligt ungdomskontrakt följa den vård som är inplanerad.

Ungdomskontrakt enligt SoL

Mål

Gustav fullföljer den planerade vården på BUP med behandlande KBT-samtal samt den strukturerad återfallsprevention med riskbedömning om återfallsrisk för sexuellt avvikande beteende, enligt den planering som sker på BUP.

Gustav har även insats öppenvård, enligt planering. Då Gustavs problematik gör att han har svårt med många olika personer och möten parallellt, kommer öppenvårdsinsatser att få stå tillbaka då BUP har pågående behandlingsinsatser.

Uppföljning av behandlande insatser sker 1 gång/månad

Insatser och omfattning

Uppföljning av behandlande insatser sker 1 gång/månad

Ungdomskontraktet gäller utifrån domstolens beslut

Konsekvenser vid ej fullföljt kontrakt

Om Gustav inte fullföljer den planerade vården informeras åklagare av uppföljande socialsekreterare

Underskrifter

Ort och datum:
Värnamo 210803

Handläggare
Carola Rasmussen

Den enskilde
Gustav Johansson

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se